

ЗАСТОСУВАННЯ ОБРАЗНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Мирослава Мартикля

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Актуальність дослідження. Передати виразність танцювальних образів, дитина може, якщо запам'ятає рухи і їхню послідовність (це само собою позитивно впливає на розвиток уваги і пам'яті), але і також має мобілізувати увагу, спостережливість, творчу активність [1, 2, 3, 4]. Художньо-творчі здібності дітей розкриваються повніше в асоціативних хореографічних рухах, імпровізаціях, самостійному складанні нескладних танцювальних композицій.

Завдання дослідження:

1. Визначити структуру хореографічних компетенцій дітей.
2. Виявити особливості образної хореографії в освітньому процесі молодших школярів.

Методи досліджень: аналіз наукової, методичної і спеціальної літератури, педагогічні методи досліджень.

Виклад основного матеріалу. У теорії хореографічного навчання велику увагу приділяють проблемі розвитку дитячої танцювальної творчості. На думку психологів (Г. Альтшуллер, Л. С. Виготський, Л. Пономарьов, Г. Уоллес, П. М. Якобсон та ін.), можливість творчості значною мірою залежить від знань людини, які підкріплені відповідними здібностями і їх стимулює цілеспрямована діяльність.

До хореографічних компетенцій належать координованість, ритмічність і просторова організація рухів, технічність, музикальність і артистичність їхнього виконання, творча інтерпретація. Ми окреслили таку структуру хореографічних компетенцій: рухові, музично-ритмічні та творчі.

Хореографічне мистецтво складається з різних видів мистецтва: музики, власне хореографії, драматургії, живопису. Кожен із них, заломлюючись відповідно до вимог цього виду мистецтва, стає необхідним компонентом хореографічного образного мислення.

Нероздільний з музикою танець – завжди є видовище, що є істотним елементом його характеристики. Саме цим пояснюється необхідність його

образотворчого оформлення. Образ танцю доповнює характер костюмів, які можуть бути однорідними або складатися з різноманітних груп, декорацій і світлового оформлення. Зокрема, Ж. Ж. Новер закликав хореографів вчитися у мистецтва живопису законам композиції: вмілому відокремленню головного, співвідношенню частин і цілого, організації контрастів і відповідностей, єдності і різноманіття і т.д. Головне значення живопису для хореографії полягає в образотворчому оформленні самого танцю.

Літературна основа необхідна для створення і розвитку сюжету танцю, вистави, сюжетно-танцювальних мініатюр, заснованих на романтичній, комедійній, драматичній, сатиричній та іншій тематиці. Хореографічне мистецтво за своєю природою – синтетичний вид, що тісно пов'язаний із музикою (супровід), літературою (сюжетна основа), декоративно-прикладним мистецтвом (костюм, декорації, реквізит).

Прообраз навколишнього світу трансформується через уяву, базуючись на досвіді дитини, який шукає найбільш співзвучні, імпровізує прийоми і виразні засоби (жести, пози, рухи, пантоміма і т.д.), «намагається посилено створити художній образ у власній творчій діяльності» [3].

Образна хореографія покликана на основі поліхудожнього підходу розвивати і виховувати дитину через рух за допомогою інтегрованих властивостей хореографії та їхньої комплексної взаємодії з іншими видами художньої діяльності, спрямованих на формування хореографічних компетенцій дітей. Освітній процес поліхудожнього розвитку характеризується багатоплановістю: різною динамікою і темпом, різними прийомами концентрації уваги (паузи, освітлення і т.д.) з тим, щоб створити передумови до розвитку в дитини фантазії, культури, пізнання умінь, самостійної творчості.

У системі асоціативної хореографії використовують як дитячі пісні і мелодії, так і весь музичний матеріал, гідний дитячої уваги: народні мелодії різних країн світу, уривки з класичних творів усіх часів і народів, мелодії з вистав, кінофільмів і мультфільмів, музику вітчизняної та зарубіжної естради різних років, власні дитячі твори. Вона ґрунтується на драматургічній основі, яка має на увазі сюжетний і смисловий конфлікт, закладений в певній ситуації, розвивається протягом танцювальної дії.

Застосування системи образної хореографії в хореографічному освітньому процесі сприяє емоційній чуйності на музику і розкриття її змісту в рухах, образного сприйняття літературного або живописного твору і вираження задуму в пластиці, індивідуальної імпровізації і здатності

поєднувати різні види художньої діяльності, хорошого почуття простору, розвитку вмінь і навичок при пластичному, художньому і вербальному виконанні.

Висновок. Застосування образної хореографії засноване на ідеї синтетичного танцювального мистецтва, яке тісно пов'язане з музикою (супроводом), літературою (сюжетної основою), декоративно-прикладним мистецтвом (костюмом, декораціями, реквізитом). Під час дослідження встановлено, що застосування поліхудожнього підходу покликане розвивати дитину через рух за допомогою інтегрованих властивостей хореографії та їхньої комплексної взаємодії з іншими видами художньої діяльності, спрямованими на формування хореографічних компетенцій дітей.

Список використаних джерел

1. Александрова Н. А. Балет, танец, хореография / Александрова Н. А. – Санкт-Петербург : Лань, 2011. – 624 с.
2. Выготский Л. С. Психология искусства: анализ эстетической реакции / Выготский Л. С. – Москва : Лабиринт, 2004. – 413 с.
3. Красильникова Н. В. Влияние занятий танцами на развитие творческого воображения детей дошкольного возраста / Красильникова Н. В. // Научная перспектива. – 2012. – № 8. – С. 63–65.
4. Новер Ж. Ж. Письма о танце / Новер Ж. Ж. – Санкт-Петербург : Планета музыки, 2007. – 384 с
5. Письмак Г. А. Пробуждение и развитие образного мышления учащихся на основе полихудожественного подхода к художественному образованию и эстетическому воспитанию / Письмак Г. А., Кухаренко С. Н. // Эксперимент и инновации в школе. – 2014. – Т. 6. – С. 28–31.